

Tessa de Loo

Harlekino

of Het boek van de twijfel

Roman

Band 1

2009

Stichting Uitgeverij XL

Den Haag

Voor Gerrie Kloosterman:
omdat je een dik boek wilde

Een belofte van schoonheid

Camilla had heimelijk een van de verleidelijkste flesjes uit haar moeders verzameling op de toilettafel gepakt en streek met het kwastje behoedzaam over de nagel van een grote teen. Dat leek een geschikt proefvlak. Moest je horizontaal of verticaal verven? Het etiket vertelde er niets over; blijkbaar werd ervan uitgegaan dat de gebruiker het uit zichzelf wist. De kleur pakte anders uit dan ze gedacht had. Het was zilver met een parelmoeren glans. Ook mooi. De ene na de andere teennagel moest eraan geloven. Ze kreeg de indruk dat de nagels haar, zodra ze gelakt waren, glunderend van opwinding aankeken. Ineens zat er een stel zelfbewuste wezentjes aan het uiteinde van haar tenen. Ieder met een eigen wil, zo op het oog, maar als je probeerde ze onafhankelijk van elkaar te bewegen dan lukte dat niet. Alleen de grote teen deed statig wat je hem opdroeg. Ze zat met opgetrokken benen in de brede vensterbank en wachtte tot de lak droog zou zijn. Onwillekeurig draaide ze haar hoofd een kwartslag en keek naar buiten, niet vermoedend dat ze, door die toevallige perspectiefverschuiving van negentig graden, zilverkleurige nagellak nooit meer los zou kunnen zien van een jongen en een hond.

Haar kamer lag op de eerste verdieping. Door het

er rustig onder bleven. Ze voelde zich alsof ze door een grimmig toeval in een van die computerspelletjes verzeild was geraakt waarin de speler de opdracht heeft zo veel mogelijk voetgangers te doden. Zij werd een van hen, een opgejaagde prooi in een koud, mechanisch universum. Dan kwam vanzelf de angst, die onuitgenodigde, onwelkome gast, die als de boze fee in een sprookje een vloek over haar ging uitspreken. Angst voor een aanval te midden van onbekenden. Weliswaar bestonden er medicijnen om dat te voorkomen, maar daar werd ze zo duf en slaperig van dat haar schoolresultaten er ernstig onder leden. Daarom gebruikte ze die sporadisch en had ze min of meer leren leven met de onvoorspelbaarheid van de ziekte. Het vervelende was alleen: hoe banger ze werd, des te groter was de kans op een aanval. Maar hoe vecht je tegen de angst zonder bang te worden voor de angst? Voor je het weet ben je verwickeld in een keten waarbij de ene angst de andere oproept. Een bezoek aan de hoofdstad liep haast altijd uit op een oefening in extreme zelfbeheersing. Aan genieten kwam ze op die manier niet toe. Ontspannen rondslenteren, zich mee laten voeren door de opkoopjes beluste mensenmassa, kleren passen ondanks de enerverende discodreun, het was voor haar niet weggelegd. Zolang er in Amsterdam geen winkels waren waar ze een stel nieuwe zenuwen kon ko-

pen, van een solidere kwaliteit dan de hare, zou de stad niet haar ding zijn.

De jongen en zijn hond zaten broederlijk in de schaduw van een knotwilg, omgeven door uitgebloeide paardebloemen vol pluizen voor een lang leven. Zijn fiets lag iets verderop in het gras. Camilla vergat haar teennagels en sprong op de grond. Ze schoof het raam naar boven en stak haar hoofd naar buiten. 'Hai!' riep ze.

De jongen keek tegelijkertijd om en naar boven. De hond ook. Ze werd aangestaard door twee paar ogen en herhaalde haar groet. Ze lachte ontwapenend. Daar was ze heel goed in. Na een aanval waar vreemden bij waren probeerde ze zo snel mogelijk ontwapenend te lachen om de schaamte te verdrijven. 'Dag...' klonk het aarzelend van beneden. Hij was eerder een man dan een jongen, zag ze nu. Of iets ertussenin. De hond hulde zich in stilzwijgen, maar zette wel zijn oren wijder open.

'Hoe heet hij?' vroeg ze.

'Wat zeg je?' riep de jongen.

'Wacht...' zei ze.

Haar ouderlijk huis stamde uit de achttiende eeuw en was waarschijnlijk zo dicht op de weg gebouwd om bij regen rechtstreeks vanuit de koets het huis in te kunnen. Toch was het moeilijk om vanuit het huis een conversatie te voeren met iemand die aan de

overkant van de weg op de oever zat. Ze schoot in haar plastic teenslippers, rende de zware eikenhouten trap af, diagonaal over de zwarte en witte marmeren tegels van de hal, regelrecht naar buiten. De massieve voordeur met koperen klopper liet ze voor het gemak op een kier staan. Met klepperende slippers stak ze de weg over – er kwam slechts zo nu en dan een auto langs. Buiten adem plofte ze neer in het gras, naast de hond.

‘Kan ik hem aaien?’

‘Zolang je maar niet aan zijn oren komt.’

‘Waarom niet?’

‘Dat ervaart hij als een belediging.’

‘Een belediging?’ Camilla keek verbaasd naar de hondenkop naast haar. Die zag eruit alsof het dier zeer goed gemutst was. Als je naar zijn bek keek, zou je zelfs denken dat hij lachte.

‘Hij heeft toevallig bijzonder elegante, lange oren,’ legde de jongen uit, ‘en hij kan er ook nog eens ontzettend goed mee horen. Misschien zijn ze wel het lichaamsdeel waar hij het meest trots op is. Hoewel de eerlijkheid me gebiedt te zeggen dat hij ook mooie ogen heeft. Als je me met een pistool op de borst zou dwingen te kiezen wat het allermooist aan hem is, zijn oren of zijn ogen, zou ik misschien toch besluiten dat het zijn ogen zijn. Als je goed kijkt, zie je dat hij een mysterieuze, oosterse oogopslag heeft. Maar

je zult niet gauw op het idee komen zijn ogen aan te raken, dus daar hoef ik je niet voor te waarschuwen.’ Camilla legde haar hand op zijn kop en bestudeerde de hond aandachtig. Zijn ogen waren zwart omrand alsof er met een eyeliner fijne lijntjes waren getrokken. Er lag een tragikomische uitdrukking in, het leek wel of hij de humor van zijn dubieuze status als huisdier inzag.

‘Hoe heet hij?’ vroeg ze opnieuw.

‘Stoepa.’

‘Dag, Stoepa met de mooie oren,’ zei ze, ‘leuk je te ontmoeten.’

Ze aaide hem over zijn kop en zijn rug. Zijn lichaam voegde zich dankbaar naar haar hand alsof hij een kat was. Toen ze met haar vingers in zijn borsthaar kietelde, ging hij met gespreide poten behaagziek op zijn rug liggen. Genotvol sloot hij zijn ogen. Zijn bek opende zich op een kiertje als om haar aan te moedigen door te gaan.

‘Ik geloof dat ik best aan zijn oren zou mogen komen,’ zei Camilla. ‘Van mij kan hij het wel hebben.’

‘Ik zou er maar niet op rekenen,’ zei de jongen stroef.

‘Ik heet Camilla, en jij?’

‘Saïd.’

Ze fronste haar wenkbrauwen. Hij was groot en blond, maar hij had zware, donkere wenkbrauwen. Hij leek niet op Brad Pitt. Het was haar gewoonte ie-

dere jongen die haar pad kruiste heimelijk met haar absolute schoonheidsideaal te vergelijken. Saïd leek in de verste verte niet op haar idool, maar tot haar verwondering vond ze hem toch knap. Conclusie: het was mogelijk dat iemand niet op Brad Pitt leek, maar toch geschikt was als object van je dromen. Het fijne was dat hij daar zelf niets van hoefde te weten. ‘Je bent toch geen Turk of Marokkaan of zo?’ Hij keek haar zonder iets te zeggen aan en richtte toen zijn blik weer op de rivier. Er kwam een motorboot voorbij met twee mannen aan boord. Ze dronken bier uit blikjes en ze zongen, maar door het geronk van de motor waren de woorden onverstaanbaar. De deining klotste tegen de wand van de oever. De lisdodden wiegden heen en weer als een stelletje dronken sigaren.

‘Het geeft niet, hoor,’ zei ze onhandig. ‘Ik bedoel, al was je een hottentot, mij maakt het niks uit.’

‘Zit je altijd zo tjokvol met vragen?’

Hij keek haar schuin aan, ze had niet het idee dat hij boos was.

‘Eigenlijk niet,’ zei ze aarzelend, ‘maar er zitten niet elke dag jongens met honden in mijn uitzicht, weet je. Eerlijk gezegd zijn jullie de eersten, dus dat maakt nieuwsgierig. Waarom zitten jullie juist hier en niet ergens anders? Dat is bijvoorbeeld iets wat ik wel zou willen weten. Of is dat weer een vraag te veel?’

‘We zitten hier vanwege de varkens,’ zei Saïd kalm.

‘Welke varkens?’

‘De bio-industrie aan de overkant van de rivier.’ Hij knikte met zijn hoofd in die richting.

Verbluft keek Camilla naar de overkant. ‘Je bedoelt de varkensboer?’

Saïd knikte. ‘Stoepa en ik, wij hebben een ontzettende hekel aan varkensvlees. En zonder fokkerijen geen karbonades, schnitzels of worst, dus vandaar.’

‘Dus toch een Marokkaan,’ zei Camilla bijdehand.

‘Daar hoef je echt geen Marokkaan voor te zijn.’

‘Maar wat heb je tegen varkensvlees? Vind je het zie-
lig voor de varkens?’

Saïd rechte zijn rug en keek haar gemelijk aan. ‘Hoe kom je dáár nou bij?’

‘Nou ja, ik ben daar nog nooit binnen geweest, maar ik heb gehoord dat die varkens een kort en akelig leven hebben. Bij de biggetjes schijnen ze de slagstanden eruit te slaan, zonder verdoving. Dat soort dingen bedoel ik.’

‘Daar gaat het helemaal niet om,’ zei hij, ineens fel.

‘Varkensvlees is gewoon heel erg smerig en ongezond. Bovendien zijn varkens onrein en hun vlees dus ook. Het zou verboden moeten worden varkens te fokken.’

Camilla keek beteuterd. Onrein? Ze begreep er niets van, maar durfde niet verder aan te dringen. Straks

werd hij zo moe van haar vragen dat hij op zijn fiets stapte en voor altijd uit haar leven wegreed. Ze keek naar de hond. Nadat ze het gewoel in zijn borsthaar gestaakt had, was hij rechtop gaan zitten. Hij kauwde afwezig op een paar grassprietten. Ze verplaatste haar aandacht naar haar voeten. Nog steeds lukte het niet de tenen een voor een te bewegen. Er waren nogal wat obstakels tussen haar wil en haar vermogen die aan anderen op te leggen, zelfs al waren het haar eigen tenen.

‘Wat vind je van mijn nagels?’ vroeg ze. ‘Ik heb ze daarnet gelakt. Vind je het leuk?’

Saïd wierp een verstrooide blik op haar voeten. ‘Ben je daar niet te jong voor?’

‘Te jong!’ zei ze verontwaardigd. ‘Staat er soms ergens in de wet hoe oud je moet zijn om je nagels te lakken?’

‘Wat heeft de wet ermee te maken?’

Ze haalde haar schouders op. ‘Bij ons thuis draait daar alles om. Dat krijg je als je vader voor de wet werkt, en je moeder ook. Ze hebben elkaar zelfs dankzij de wet ontmoet. Het enige wat bij ons thuis onwettig is ben ik, want ze zijn niet getrouwd. Ze vinden het spannender zo, zeggen ze. Ze zijn bang dat officieel trouwen met alles erop en eraan de liefde doodt.’ Saïd scheen niet te luisteren. Hij keek in gedachten verzonken naar haar tenen. ‘Als je nu je nagels al